

CROSSDERS BORSSING

Ukázky z besed a workshopů
na Gymnáziu Evolution Jižní Město, Praha 4
2017–2018

SDRUŽENÍ PRO INTEGRACI A MIGRACI, O.P.S.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha - pčl růstu ČR

KDO JE SIMI?

SIMI (Sdružení pro integraci a migraci) je lidskoprávní nezisková organizace, která hájí práva migrantů a uprchlíků v České republice již 25 let. Byla založena v Praze v roce 1992 jako „Poradna pro uprchlíky“, s cílem pomáhat příchozím z válkou zmítané Jugoslávie. Pomoc spočívala nejen v poskytování bezplatného poradenství v sídle organizace, ale i přímo v uprchlických táborech na našem území. V současné době už SIMI činnost v uprchlických táborech nevykonává, ale zaměřuje se na **bezplatné právní, sociální a psychosociální poradenství migrantům** v pražské kanceláři. Zde jim poskytuje odborné rady nezávisle na jejich pobytových stavech. Služby SIMI jsou tak přístupné nejen uprchlíkům, ale bez rozdílu všem migrantům, kteří právě potřebují pomoc. Neméně důležitou součástí aktivit SIMI je i ovlivňování migrační a azylové legislativy v ČR a práce s širokou veřejností s cílem **rozvíjet toleranci a potírat xenofobii a rasismus**. Pracovníci SIMI tak vystupují v médiích, účastní se diskusí, seminářů, konferencí a zároveň přednášejí a besedují na základních, středních a vysokých školách po celé České republice.

Informace o SIMI najdete na stránkách www.migrace.com.

O PROJEKTU CROSSING BORDERS

Záměrem projektu je posílit inkluzi na školách v Praze, a to prostřednictvím etablovaného programu multikulturní výchovy, interkulturního vzdělávání pedagogů i žáků a další tvořivé aktivity, motivované výchovou k toleranci. Cílem je zvýšit povědomí žáků ZŠ, SŠ i pedagogů o migraci a zapojit je do procesu integrace na místní úrovni, za přímého kontaktu s cizinci.

Proto jsme v rámci Crossing borders ve spolupráci s Gymnáziem Evolution Jižní Město uspořádali školení pro pedagogy a besedy pro žáky na téma migrace a uprchlictví. Besedy se účastnili hosté migranti, kteří žákům vyprávěli svůj osobní příběh a zkušenosti ze života v České republice. Na besedu navazovaly kreativní workshopy, na nichž si žáci vyzkoušeli, jak uvařit tradiční jídlo ze země, ze které host pocházel, nebo se dozvěděli více o tom, co jsou manipulace v médiích, co jsou desinformace nebo hoaxy a jak vznikají.

INFORMACE O MIGRACI

CO JE MIGRACE?

Obecně lze migraci charakterizovat jako pohyb z jednoho místa na druhé. Definice IOM (Mezinárodní organizace pro migraci) uvádí, že se jedná o „pohyb osob, či skupin osob buď přes hranice, nebo v rámci jednoho státu, bez ohledu na délku či příčinu pohybu“.¹ Podle směru pohybu ven ze země či dovnitř, rozeznáváme **emigraci** (vystěhovalectví) a **imigraci** (přistěhovalectví). Pohyb v rámci jednoho státu je **vnitrostátní migrací**.

PROČ LIDÉ MIGRUJÍ?

Důvody migrace rozdělujeme na **dvě základní skupiny dle příčin**, a to na **dobrovolné důvody a nedobrovolné důvody**, mezi které patří zejména ty, které jsou život ohrožující (válka, pronásledování, environmentální katastrofy apod.). Příčiny migrace můžeme označit také jako **tzv. pull faktory**, které člověka „přitahují“ do jiné země, např. kvalitní vzdělání, partner žijící v zahraničí, pracovní nabídka apod. Na druhé straně pak jako **tzv. push faktory**, které člověka z dané země „vytlačují“. Důvodem mohou být již uvedené nevyhovující environmentální podmínky pro život nebo přímé ohrožení života, ať již válkou, pronásledováním apod.

NEDOBROVOLNÁ MIGRACE

Lidé, kteří nedobrovolně opouštějí své domovy, mohou být buďto **vnitřně vysídlené osoby** (neopustí hranice státu, v němž žijí), anebo uprchlíci, pokud odcházejí mimo svou vlast a mají oprávněné obavy před pronásledováním. Kdo je uprchlík stanovuje **Úmluva o právním postavení uprchlíků (tzv. Ženevská konvence)** z roku 1951 a její rozšiřující protokol z roku 1967.²

KDO JE KDO?

Cizincem se podle zákona o pobytu cizinců rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky. Cizinec může na území ČR pobývat přechodně nebo trvale, dále pak jako žadatel o mezinárodní ochranu nebo držitel uprchlického azylu či doplňkové ochrany. Po splnění podmínek daných zákonem může cizinec získat české státní občanství.

Migrant je obecnější pojem zahrnující více kategorií. Jde o osobu, která opustila zemi, kde se narodila na dobu delší než jeden rok, migrovala přes hranice jiného státu (kupř. ČR) a pobývá na jeho území. Mezi migranty tak nepatří turisté nebo osoby, které jsou na služební cestě.

Žadatel o mezinárodní ochranu je cizinec, který v ČR podal žádost o mezinárodní ochranu na základě zákona o azylu. Žadatelem je po dobu, než bude rozhodnuto o tom, zda mu bude udělen azyl či doplňková ochrana (časově omezená forma ochrany), nebo bude jeho žádost zamítnuta.

¹ IOM. (2011): Glossary on Migration, International Migration Law. Series No. 25, International Organization for Migration, Switzerland, Geneva. ISSN 1813-2278. Pp.118.

² Ženevská úmluva o postavení uprchlíků a rozšiřující protokol naleznete na stránce Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (OSN): http://www.unhcr.org/cz/wp-content/uploads/sites/20/2016/12/Umluva_1951_a_Protokol_1967.pdf

Uprchlík je „osoba, která se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů“³. Kvůli obavám se do své vlasti nemůže vrátit. Na území daného státu (ČR) mu může být v souladu s tamními právními předpisy udělen uprchlický azyl, případně doplňková ochrana.

Azylant je cizinec, kterému byl na území daného státu (ČR) udělen uprchlický azyl. Statistické údaje za všechny tyto kategorie cizinců jsou v České republice v gesci Ministerstva vnitra.

MIGRACE VE SVĚTĚ

- V roce 2017 bylo na světě kolem **258 milionů migrantů**. Z toho **67 procent všech migrantů žije pouze ve 20 zemích** – nejvíce v USA, Německu, Ruské federaci a Saudské Arábii. Zajímavé je, že **téměř polovina všech migrantů ve světě se narodila v Asii**.⁴
- V roce 2016 bylo asi **65 milionů osob na celém světě nuceno opustit své domovy**, z nichž **22 milionů jsou uprchlíci** dle definice Ženevské úmluvy o mezinárodním postavení uprchlíků.
- **54 procent uprchlíků z posledních let pochází pouze ze tří zemí**, a to Jižní Súdán (1,4 milionu), Afghánistánu (2,5 milionu) a Sýrie (5,5 milionu). I když se často tvrdí, že všichni uprchlíci míří do Evropy, nejvíce **uprchlíků žije v těchto hostitelských zemích**: Turecko – 2,9 milionu, Pákistán – 1,4 milionu, Libanon – 1 milion, Irán – 979 000, Uganda – 940 100.⁵
- V roce **2016 bylo v Evropě podáno cca 1,3 milionu žádostí o azyl**. Nejvíce žadatelů o azyl bylo z těchto 5 zemí: Sýrie (27,8%), Afghánistán (15,2%), Irák (10,5 %), Pákistán (4,0%) a Nigérie (3,8%).

Pro více informací otevřete si interaktivní mapu žadatelů o mezinárodní ochranu v Evropě a zjistíte, kolik uprchlíků požádalo o mezinárodní ochranu v jednotlivých zemích včetně ČR v uvedených letech: http://www.europarl.europa.eu/external/html/welcomingeurope/default_en.htm

³ Ženevská úmluva o postavení uprchlíků a rozšiřující protokol naleznete na stránce Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (OSN): http://www.unhcr.org/cz/wp-content/uploads/sites/20/2016/12/Umluva_1951_a_Protokol_1967.pdf

⁴ IMR (2017): International migration report 2017. UN. Highlights. Dostupné na: http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf. S.10-12.

⁵ UNHCR. (2016): Figures at a Glance. Statistical Yearbooks. Dostupné na: <http://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html>.

MIGRACE V ČR

Podívejte se na interaktivní mapu migrace IOM: <https://www.iom.int/world-migration>.

Pokuste se odpovědět na níže uvedené otázky:

1. Věděli byste, kolik Čechů žije v současné době v cizině? A v kterých zemích je jich nejvíce?

Pro ověření zapněte IOM interaktivní mapu migrace a „překlikněte“ tlačítko na OUT. Klikněte na Českou republiku. V horním rohu se ukáže počet českých emigrantů. Jednotlivé země pak ukazují počty Čechů, kteří zde žijí. Data jsou v současné době aktuální za rok 2015, je tedy možné, že počet bude v současné době o něco vyšší.

2. Víte, kolik cizinců žije v současné době v České republice? A z jakých zemí pocházejí?

„Překlikněte“ na tlačítku IN a klikněte na Českou republiku. Data jsou pravděpodobně opět za rok 2015. Aktuální číslo pro daný rok najdete vždy na stránkách Českého statistického úřadu:

<https://www.czso.cz/csu/cizinci/cizinci-pocet-cizincu>

TOP 10 státních příslušností žadatelů o mezinárodní ochranu v roce 2017

TOP 10 citizenships of applicants for international protection in 2017

státní příslušnost	ŽÁDOSTI CELKEM APPLICATIONS TOTAL	z toho of which			
		opakované žádosti repeated applications	žen females	nezletilých minors	nezletilých bez doprovodu unaccompanied minors
Ukrajina <i>Ukraine</i>	435	138	119	52	-
Arménie <i>Armenia</i>	129	14	59	30	-
Gruzie <i>Georgia</i>	129	22	18	12	-
Ázerbájdžán <i>Azerbaijan</i>	127	6	61	47	-
Vietnam <i>Viet Nam</i>	82	23	7	2	-
Sýrie <i>Syria</i>	76	5	37	33	-
Kuba <i>Cuba</i>	68	13	19	4	-
Ruská federace <i>Russian Federation</i>	57	18	18	15	-
Irák <i>Iraq</i>	52	9	25	10	-
Kazachstán <i>Kazakhstan</i>	38	5	14	12	-
ostatní <i>Other</i>	257	55	57	46	-
CELKEM TOTAL	1450	308	434	263	-

Zdroj:
Ministerstvo
vnitřní ČR,
2017

JAK JE TO S POBYTEM CIZINCŮ V ČR?

Zákon o pobytu cizinců, který pobyt cizinců na území ČR upravuje, rozlišuje mezi dvěma kategoriemi cizinců – **cizinci z EU a jejich rodinní příslušníci a cizinci ze třetích zemí**.

- **Cizinci z EU** mohou na území ČR přicestovat bez víz a jejich pobyt není v podstatě nijak omezen, což stanovuje právo EU. Rodinní příslušníci občanů EU mohou na území ČR pobývat na základě přechodného či trvalého pobytu, o jehož udělení musí požádat Ministerstvo vnitra ČR.
- **Cizinci z třetích zemí** mohou na našem území pobývat bez víza, na základě víza nebo na základě povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu. Vízum se dále dělí na krátkodobé (do 90 dnů) a dlouhodobé vízum (nad 90 dnů).
- **Dlouhodobý pobyt** je udělen cizinci poté, co splní zákonné podmínky, pokud hodlá na území ČR pobývat déle než jeden rok. Většinou navazuje na pobyt na základě dlouhodobého víza.
- **Trvalý pobyt** je pak cizinci ve většině případů udělen po 5 letech dlouhodobého pobytu na území ČR, opět za předpokladu splnění zákonných podmínek.
- **Státní občanství** může být uděleno cizinci, který pobývá na území ČR na základě povolení k trvalému pobytu (většinou 5 let) a splní další zákonné podmínky.

INTEGRACE NENÍ ASIMILACE

Asimilace je proces přizpůsobování a splývání jedné skupiny se skupinou jinou. Lidé žijící trvale nebo po dlouhou dobu mezi obyvateli jiné země přizpůsobují svou řeč a své chování většinové společnosti. Asimilace tedy znamená **dokonalé splynutí s většinou a bezvýhradné převzetí jejich hodnot**.

Integrace, na rozdíl od asimilace, znamená **začlenění jednotlivce nebo skupiny do většinové společnosti bez ztráty vlastní identity**. Tento proces je oboustranný, náročný jak na ty, kteří se integrovat hodlají, tak na ty, mezi něž se chtějí integrovat. Na imigrantech se vyžaduje ochota přizpůsobit se základním pravidlům hostitelské spo-

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

- Nejsilnější emigrační pohyby z Československa lze datovat do pěti období. **Před 2. světovou válkou** odešly osoby židovského původu. **Po 2. světové válce** byly vysídleny 3 miliony Němců. Emigrační vlny následovaly i v letech **1948 a 1968**, kdy se jednalo zejména o migraci z politických důvodů. Poslední větší vlna byla **po roce 1989**, kdy se jednalo o ekonomickou migraci po otevření hranic.
- V ČR žije kolem **0,5 milionu migrantů**, z toho je **200 tisíc občanů EU**, největší skupinu tvoří Slováci. Osob z třetích zemí je okolo 300 tisíc, z nichž **100 tisíc jsou občané Ukrajiny**. Dále Vietnamci, Rusové a občané postsovětských republik. Z 10 milionů obyvatel ČR je pouze **5 % cizinců**.
- V roce **2017** požádalo ČR o mezinárodní ochranu **1450 osob**. Počet lidí, kteří nakonec mezinárodní ochranu v podobě azylu či doplňkové ochrany získalo, bylo **147**, což je nejméně za posledních 10 let (s výjimkou r. 2009).
- V roce **2017** bylo nejvíce žádostí o mezinárodní ochranu z **Ukrajiny, Arménie a Gruzie**.

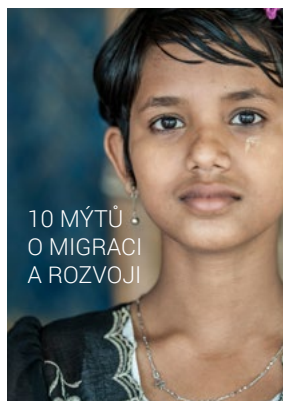
lečnosti, na většinové společnosti pak zase ochota ponechat dostatek prostoru pro projevy „menšinové“ kultury“. Všem jsou dána stejná práva ve všech společenských vrstvách, aniž se očekává, že se nově příchozí zbaví svých specifíků. Podmínkou úspěšné integrace určité skupiny je tedy to, že většinová společnost do určité míry odlišnost integrujícího akceptuje a vytvoří pro jeho integraci vhodné podmínky.

„Základní kritéria integrace cizinců jsou **osvojení nového jazyka, nalezení práce a bydlení, schopnost orientovat se v nové společnosti, samostatnost či vytvoření sociálních vazeb v nové společnosti**. Mezi další faktory, které pozitivně ovlivňují integraci cizinců do majoritní společnosti, je i **vnitřní motivace cizince se do společnosti zařadit**. Ta je výrazně ovlivněna tím, zda cizinec hodlá se v zemi usadit či ne.“

Eva Vojtová, sociální pracovnice SIMI

KDE NALEZNETE ODPOVĚDI NA SVÉ OTÁZKY?

- Velmi přehledně zpracované statistiky a informace o situaci migrace v ČR vypracoval **Český statistický úřad**. Měsíčník českého statistického úřadu **Statistiky a my** a číslo věnovaná cizincům v ČR (02/2016 – ročník 6) lze stáhnout zdarma v podobě pdf zde: <http://www.statistikaamy.cz/wp-content/uploads/2016/02/18041602.pdf>
- **Základní statistiku o migraci**, převážně uprchlictví, se také dočtete na stránkách Člověka v Tísni, který vypracoval nejčastější dotazy ohledně migrace a uprchlictví. Dostupné zde: <https://www.clovekvtisni.cz/co-delame/migrace-v-souvislostech/migracni-statistiky-4518gp>
- Pokud zastáváte názor, že migrace do Evropy je převážně z rozvojových afrických států, pak doporučujeme si přečíst **10 vypracovaných otázek od Rozvojovky**. Navíc zde získáte informace ohledně kontextu migrace a porozumíte tak vícemigračnímu procesu. V podobě pdf dostupné zde: http://www.rozvojovka.cz/download/docs/404_10-mytu-o-migraci-a-rozvoji.pdf
- Další odpovědi na časté otázky ohledně „**uprchlické krize**“ vypracovali odborníci z **Encyklopedie migrace**. Naleznete je zde: <http://encyklopedie.org/otazky-a-odpovedi-o-migraci/>. Zajímavý pohled na tematiku také přináší **Amnesty International**, dostupné zde: <https://www.amnesty.cz/migrace/migrace-myty-a-fakta>.
- V anglickém jazyce jsou kvalitně zpracované mapy a informace též na **Google Trends in Migrant Crisis**. Data jsou zde sbírána z mobilových aplikací migrantů. Dostupné zde: https://trends.google.com/trends/story/US_cu_7FtyIE8BAADRTM_en.

10 MÝTŮ
O MIGRACI
A ROZVOJI

Zdroj: Rozvojovka.cz

WORKSHOP PRO PEDAGOGY

V rámci Crossing borders jsme pro učitele Gymnázia Evolution Jižní Město uspořádali školení, v němž se dozvěděli informace k aktuální situaci v oblasti migrace a uprchlictví u nás a ve světě, dále jak pracovat s interkulturními tématy ve výuce, či to, jak funguje práce interkulturních pracovníků. Školení tak pomohlo pedagogům získat nové informace a návody pro výuku tématu migrace a uprchlictví na škole, návody jak přistupovat k žákům s odlišným mateřským jazykem či jak využít nabídky poskytované interkulturními pracovníky.

KDO JSOU INTERKULTURNÍ PRACOVNÍCI?

SIMI v rámci projektu Crossing borders nabízí asistenční služby interkulturních pracovníků na školách. Služba je **určená pedagogickým pracovníkům a rodinám migrantů** a napomáhá překonávat jazykové a sociokulturní bariéry ve vzdělávacích zařízeních na území hlavního města Prahy.

Jaké služby Vám interkulturní pracovník může nabídnout?

- asistuje při jednání školy s rodinami migrantů
- tlumočí během osobních setkání nebo po telefonu
- vysvětluje rodině fungování českého vzdělávacího systému a školy
- překládá interní dokumenty určené rodičům nebo emailovou komunikaci
- pomáhá s orientací v českém prostředí a v případě potřeby zprostředkuje rodině kontakt se sociálním pracovníkem nebo právníkem organizace SIMI

Jak si službu interkulturního pracovníka objednat?

- kontaktujte koordinátorku Jana Vlastníková, vlastnikova@inbaze.cz, 733 785 679

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE Z ASISTENCÍ INTERKULTURNÍCH PRACOVNÍKŮ

„Měla jsem klientku, která pro své dítě do školy ke svačině připravovala teplou rýži s masem nebo s rybou. Ostatní děti se mu za to vysmívaly a dítě potom odmítalo jíst ve škole všechno, co je vietnamské. Ve Vietnamu je běžné, že děti dostávají teplou snídani. Po čase se maminka snažila připravit „české svačiny“ – chleba s máslem, ale zase to balila do novin, jako ve Vietnamu. Stejně tak všechny učebnice dávala do obalu z novin, což je ve Vietnamu, kde neexistují plastové obaly na učebnice a sešity, běžné. Paní učitelky to braly jako neplnění rodičovských povinností a zanedbání péče o dítě. Ve škole jsem vysvětlila chování maminky v kontextu vietnamské kultury a maminku zase informovala o českém způsobu. Dobrý úmysl matky v tomto případě vyvolal negativní reakci způsobenou nedorozuměním, které se díky interkulturnímu pracovníkovi podařilo vysvětlit.“

Interkulturní pracovnice pro vietnamštinu

BESEDY NA ŠKOLÁCH

V našem programu pro školy se věnujeme především tématu přistěhovalectví. Snažíme se rozkrývat předsudky a stereotypy, které mohou žáci a studenti mít. Zároveň však chceme předat objektivní informace o tématu migrace a integrace, hledat porozumění, pochopení a nové úhly pohledu na problematiku, a to nejen v kontextu ČR, ale i Evropy a světa. Program besed na školách s hostem migrantem je proto koncipován především jako věcná diskuse na téma migrace a společného soužití.

Jedním z možných způsobů, jak zabránit xenofobnímu chování, je dozvědět se více o lidech, kterých se bojíme. Ne nadarmo se říká, že lidé mají strach z neznámého. Během besed žákům a studentům představujeme cizince, kteří přišli hledat domov do České republiky. Ať už jsou azylanti nebo ekonomičtí migranti, křesťané či muslimové, z evaluačních dotazníků žáků a studentů vyplynulo, že setkání s cizincem je pro žáky a studenty velmi pozitivním zážitkem, který jim často pomohl lépe porozumět migrantům či jiným kulturám.

V rámci besed a workshopů tak Gymnázium Evolution Jižní Město navštívili 3 hosté: Sagar Rakin z Afghánistánu, Marwan Alsolaiman ze Sýrie a Fatima Rahimi z Afghánistánu.

SETKÁNÍ SE SAGAR RAKIN A VAŘENÍ AFGHÁNSKÝCH SPECIALIT

Příběh Sagar

Sagar se narodila v Afghánistánu, v městě Kábul. Otec byl profesorem na univerzitě v Kábulu, maminka učitelkou v mateřské školce. Sagar byly skoro 4 roky, když rodina odjela kvůli válce z Afghánistánu. I když říká, že dětství měla díky svým rodičům krásné, tak souhlasí s tvrzením, že válka člověka poznamená na celý život. Přesto dodává:

„Když už ta válka je a člověk ji nějakým způsobem přežije, tak po určité době, po těch traumatech, pokud je dobře zpracuje, tak je to pro něj vlastně obohacení, jak duchovní, tak lidské.“

Pro Afghánce je velmi důležitá rodina, a proto se rodiny často scházejí. Jak sama Sagar tvrdí: **„Afghánci jsou národ založený na tanci, hudbě a oslavách. Při svátcích existuje krásné stolování, velká jídla, ženy vaří, je tam atmosféra štěstí. Je to oslava.“** Také její rodina slaví mnoho svátků, jedním z nich je například Navruz (Nový rok), který se slaví vždy 21. 3. Jde především o oslavy příchodu jara a často se protáhnou na několik dní. **„Rodina se sejde pohromadě. Na stole máme jídlo se sedmi S. A to jsou jídla, která jsou zelená. Například Sabzi je u nás špenát, který je zelený a tato zelená jídla označují štěstí,“** říká Sagar.

Sagar v Česku žije již 20 let. Ve svých dvaceti letech se začala zabývat osobním růstem a jógou, ráda cestuje po České republice, miluje přírodu a skoro jako doma se cítí na Petříně. A jak to má s českou kuchyní? Pokud si má doopravdy pochutnat na českém jídle, vybere si guláš či kachnu se zelím.

Beseda se Sagar

V první hodině jsme se studenty diskutovali o tom, co znamená migrace, proč lidé migrují či jaký je rozdíl mezi dobrovolnou a nucenou migrací. Studenti se v rámci besedy sami za sebe rozhodovali, zda by v různých situacích Českou republiku opustili, či ne. Dále se žáci dozvěděli, kolik Čechů žije v zahraničí a jaké byly emigrační vlny z Československa. To byly pro žáky velmi překvapující informace. Naopak jejich představa o tom, kolik cizinců žije v ČR, byla poměrně přesná. Překvapením pro ně nebylo ani to, které národnostní menšiny u nás žijí a v jakém počtu. Pro žáky bylo obzvlášť zajímavé povídání Sagar o její cestě do České republiky a procesu integrace do české společnosti. Žáci se dozvěděli i mnoho informací o Afghánistánu a dokonce se naučili připravit tradiční afghánské jídlo, špenát Sabzi.

RECEPT NA ŠPENÁT SABZI

Ingredience pro 4 osoby:

- 6 polévkových lžic oleje
- 1 ks pórků
- 1 svazek koriandru
- 450 gramů čerstvého (i mraženého) listového špenátu
- 1 čajová lžička mletého koriandru
- 1 čajová lžička soli
- 4 stroužky česneku
- 1 cibule
- ¼ čajové lžičky černého pepře

Postup:

1. Očistíte česnek, cibuli i pórek. U pórků odstraňte oba konce, všechnu zeleninu nadrobno nakrájete.
2. Do velké pánve nalijte olej, plotýnka by měla být na střední teplotě. Jakmile se pánev ohřeje, přijdete zeleninu a restujte na 5 až 10 minut za občasných míchání.
3. Pak nakrájete čerstvý koriandr a přidejte ho se špenátem do pánve.
4. Přidejte veškeré koření a zamíchejte do pokrmu.
5. Takto vařte, dokud špenát a ostatní zelenina nezměknou. Pak budou připravené k podávání.
6. Špenát také můžete podávat s basmati rýží, čímž z něho vykouzlíte vegetariánské hlavní jídlo.

Další recepty z Afghánistánu naleznete i na našem SIMI Foodblogu: <http://foodblog.migrace.com>.

SETKÁNÍ S MARWANEM ALSOLAIMANEM ZE SÝRIE A UKÁZKA TRADIČNÍ HUDBY

Příběh Marwana

Do Prahy se dostal před 32 lety úplnou náhodou, když se rozhodl studovat vysokou školu mimo Sýrii. „Já jsem si Českou republiku nevybral, ona si vybrala mě. Po-
cházejím z velmi chudé rodiny, neměl jsem ani na autobus, abych jel do Damašku, natož abych tam studoval. Nicméně jsem byl výborný student. Podal jsem si tedy přihlášku kamkoliv do Evropy, kde by mne přijali. A Česká republika si mě vybrala. Tak jsem nejdříve absolvoval sedmiměsíční kurz češtiny a pak mě přijali na ČVUT. Takže jsem v České republice studoval. Po studiu jsem se vrátil do Sýrie, pracoval jsem pár let jako stavební inženýr, ale ve státním podniku. A ten stát, to je taková jedna velká mafie. Takže jsem tam vydržel tak 8 let a pak jsem se vrátil, a tady jsem už 20 let.“

V roce 2002 už Marwan měl státnice z českého jazyka, a tak školám posílal emaily, že má zájem učit fyziku, matematiku a češtinu pro cizince. „Po týdnu si mě pozvala ředitelka střediska pro cizince v Hloubětíně, které spadá pod Karlovu univerzitu. Měl jsem štěstí, že zrovna v tom roce začali s projektem češtiny pro cizince - Araby.“ Kromě učení Marwan hraje i na arabskou loutnu, se kterou objíždí už od roku 2004 dětské domovy, kde dětem hraje divadlo, učí je na hudební nástroje a vypráví jim pohádky.

BESEDA S MARWANEM

V první hodině jsme se studenty diskutovali na témata co znamená migrace, proč lidé migrují či jaký je rozdíl mezi dobrovolnou a nucenou migrací. Studenti se v rámci besedy sami za sebe rozhodovali, zda by v různých situacích Českou republiku opustili, či ne. Modelové situace byly záměrně předkládány od nejjednodušší po nejsložitější, např. od studia v zahraničí, přes stěhování za rodinou do jiné země, až po omezování osobní svobody a přímé hrozby války v České republice. Studenti pak také debatovali o tom, zda si uvědomovali tlak, který na ně byl vyvíjen a při které odpovědi se cítili nejvíce rozpolceni. Nebylo překvapením, že pro většinu studentů byla nejzávažnějším důvodem pro odchod z České republiky válka. Stejná otázka pro ně byla i nejvíce rozporuplná. Mnozí by chtěli, aby rodina byla v bezpečí, nicméně by zároveň chtěli v České republice zůstat a zemi bránit. Žáky také překvapilo zjištění, kolik Čechů žije momentálně v zahraničí. Naopak jejich představa o tom, kolik cizinců žije u nás v ČR, byla poměrně přesná. Překvapením nebylo ani, které národnostní menšiny u nás žijí a v jakém počtu. K otázce množství přijímaných uprchlíků se studenti vyjadřovali, že by Česká republika měla kapacitu na to, aby jich přijala dvakrát více než doted: „3000 lidí je menší město. Když se to správně přerozdělí, tak ta společnost ani nepocítí, že tu nějací uprchlíci jsou.“ Též odsuzovali diskriminační nálady, které se vyskytují v české společnosti ve vztahu k cizincům. Vinu za tyto nálady přičítali médiím a politikům.

SETKÁNÍ S FATIMOU RAHIMI Z AFGHÁNISTÁNU A MEDIÁLNÍ WORKSHOP

Příběh Fatimy

Fatima Rahimi utekla jako osmiletá s rodiči před Tálibánem z Afghánistánu a prostřednictvím převaděčů se dostali do České republiky. Fatima nyní studuje Fakultu humanitních studií UK v Praze a pracuje jako publicistka pro Deník Referendum. Když vypráví o prostředí, ve kterém v afghánském Herátu vyrostla, říká: „**Já se vždycky svou rodinou chlubím, protože jsou to nejlepší lidi na světě.**“ Jeden strýc je lékařem, teta překladatelkou a odborníci na anglickou literaturu, dědeček podnikatel a otec byl učitelem perštiny. Tálibánu bylo ovšem trnem v oku, že otec po zrušení smíšené třídy dál učil ženy, a to tajně u sebe doma. Proto rodina prodala majetek a zaplatila převaděčům za to, že je dostali do Evropy.

V České republice zůstala rodina spíše náhodou anebo z nouze – na další cestu už neměla prostředky. Začátky v uprchlickém táboře byly spíše krušné, pak rodina využila možnosti začít nový život v Šumperku. Přes obtíže a komplikace Fatima nelituje toho, že zůstala právě v Čechách. „**Českou republiku miluju!**“ říká s nefalšovaným nadšením, a když vypráví o své lásce k české krajině, mohl by afghánské uprchlici její nadšení závidět kdejaký Čech.

Fatima se považuje za nepraktikující muslimku. Co to znamená? Není to nic neobvyklého. „**Jestli si někdo myslí, že v Afghánistánu se 99 % lidí pětkrát denně modlí, tak to tak opravdu není.**“ Fatima mluví o tzv. kulturním islámu, ke kterému se například v Afghánistánu hlásí v podstatě každý, i když nedodrží předepsané každodenní náboženské rituály. To ale neznamená, že by kulturní islám neměl respekt k základním hodnotám islámu. „**Pro mě je třeba důležitou muslimskou hodnotou vztah ke starším lidem. To, že se jim má pomáhat,**“ vysvětluje.

Mediální workshop s Fatimou Rahimi

V době sociálních sítí je velmi těžké se orientovat v množství zpráv. Základem je umět si vybírat důvěryhodné zdroje informací. Někdy je velmi těžké se dezinformacím vyhnout. Proto jsme se rozhodli vám sepsat pár rad z mediálního workshopu.

Dezinformace je lživá, klamná, falešná informace, která má za cíl ovlivnit úsudek a názor jedince, více osob či celé společnosti tím, že vyvolá zdání důvěryhodnosti a pravdivosti. Je v protikladu k pravdivé zprávě. V dnešní době sociálních sítí se pracuje především s tzv. pasivními dezinformacemi, kdy dochází k manipulaci s již existující informací. Dezinformace jsou velice nebezpečné, protože jejich hlavním cílem je vzbudit negativní emoce a pochybnosti.

JAK ODHALIT DEZINFORMACE A MANIPULACI V MÉDIÍCH?

1. Věrohodný zdroj:

Co není věrohodný zdroj?

Autor v článku neodkazuje na zdroje informací a dat; odkazy, na něž se autor odvolává, jsou nefunkční; u článku není zřejmý autor; autor odkazuje na neexistující články a autory nebo na stránky, které na sebe vzájemně odkazují.

Co s tím? Vyhledávat zdrojové stránky článku, zjistit si informace o autorovi (popřípadě jeho další články), zdrojové stránky (články) číst celé – často bývá informace vytržena z kontextu.

2. Vymyšlení faktů (hoax):

Hoax = skandální vymyšlená informace, která má za cíl šokovat a vyvolat nejistotu. Šíří se především přes sociální sítě. Různí vyděšení lidé sdílejí tento falešný článek dál, což následně vyvolá vlnu strachu.

Co s tím? Nejprve se pokuste zprávu ověřit na Googlu. Pokud by zpráva byla tak šokující, psalo by o ní množství zahraničních i tuzemských médií. Je dobré si přečíst, co o informaci píší zahraniční média. Dále pokračujte jako při bodu číslo 1. (ověřte zdroje, autora, odkazy).

3. Manipulace s obrazovými prostředky:

Manipulaci s obrazem můžeme vidět především v reklamě. Vše je založeno na klamu buďto úpravou ve Photoshoppu, nebo vytvořeným kontextem (obrázek/fotografie + text). Pokud tedy vidíme citově nezabarvenou informaci doplněnou o „hororovou“ fotografii, stane se z ní „hororová“ zpráva. Smyslem takové zprávy je opět vyvolat silné emoce, především pak vztek nebo strach.

Co s tím? Často jde o pouze ilustrační fotografii, je dobré si článek otevřít na jiném médiu a podívat se, jaký obrázek k němu zvolilo jiné zpravodajství. Znovu hledat zdroj obrázku.

Zdroj: Zvolsi.info

4. Manipulace s čísly:

Často jsou ve člancích chyby ve statistikách (zaměňován průměr s mediánem), nesprávně interpretované závěry výzkumů či doplnění článku ilustrační statistikou. Znovu jděte po zdrojích dat. Pokud zdroj nenaleznete, často najdete správnou odpověď na stránkách Českého statistického úřadu.

5. Manipulace jazykem:

Média často používají i jazykové triky, kterými nám zprávu emočně přikrášlují. Často se během „migrační krize“ v novinách objevovalo odosobnění migrantů. Migranti/uprchlíci zde byli jako subjekt, ne objekt. Typické je například používání sloves v trpném rodě, kupř.: „vlna se valí, uprchlíci jsou umístěni...“ apod.

Mediální workshop na besedách vedli lektori ze Zvolsi.info, kteří sepsali také Surfařova průvodce po internetu.

Zdroj: Zvolsi.info

UKÁZKY PRACÍ ŽÁKŮ – MEDIÁLNÍ WORKSHOP

V rámci mediální workshopu měla skupina studentů za úkol přepracovat text zprávy dle rétoriky /ladění zvoleného média (Blesk, Hospodářské noviny, Hate free atd.). K připravenému textu pak zvolit vhodný titulek a přiřadit vybranou fotografii.

PŮVODNÍ ZPRÁVA ČTK

vydáno: 17. 7. 2015, 11:58, aktualizace: 17. 7. 2015 12:53

Česká vláda schválila, že republika přijme do konce roku 2017 celkem 1500 uprchlíků. Letos by to mělo být 400 lidí, příští rok 700 a dalších 400 pak v roce 2017. Zhruba 1100 lidí by měla ČR převzít od zemí EU s velkým nápoem migrantů – tedy od Itálie a Řecka, 400 pak z táborů na Blízkém východě. Podle Nováčka plán přijímání uprchlíků obsahuje pět základních bodů. Týkají se kritérií výběru, dopravy do ČR, pomoci při integraci, využití financí na začlenění a mediální kampaně pro veřejnost. Podle Prouzy jsou obavy lidí z příchodu uprchlíků „absolutně nereálné“, mají „iracionální strach“. Vybrané osoby v cizině podstoupí bezpečnostní prověrku. Od začátku se začnou také seznamovat s češtinou a podmínkami života v Česku. Po příjezdu do ČR pak stráví nějaký čas v uprchlických zařízeních, než se vyřídí azyl. Po jeho získání se přestěhují do vybraných obcí. Dospělí by měli dostat i práci.

Foto: Zruřivý dav mužů netrpělivě čekající za plotem.

Zdroj: ČTK

REPUBLIKA V OHROŽENÍ

Vláda rozhodla, že přijmeme do konce roku 1500 imigrantů z islámských zemí! Pod nátlakem EU je Česko vystaveno nebezpečnému riziku terorismu. Vláda si představuje, jak bude probíhat přijímání a přesun těchto migrantů, ale výzkumy ukazují, že tak velké množství lidí nemůže Česko zvládnout jak finančně, tak kulturně. Podle jistých lidí není tato hrozba reálná, ale nedávné události v Evropě mluví jasně! Vláda opět nezklamala, když na program začleňování pro negramotné uprchlíky vydala několik milionů ze státního rozpočtu, místo aby se zajímala o vnitřní záležitosti (např. oprava okresních silnic).

Zdroj: Blesk
Mlázovský, Bálková, Korbel, 5.D

SCHVÁLILI JSME PŘIJÍMÁNÍ STOVKY UPRCHLÍKŮ!

Do konce roku 2017 by do naší země mělo přijít 1500 uprchlíků. Letos bychom měli přijmout nejméně 400 uprchlíků, v roce 2016 by to mělo být až 700 uprchlíků a dalších 400 v roce 2017. Mimo těchto uprchlíků by ČR měla převzít další od „přeplněných“ zemí EU, tedy Itálie, Řecka a z táborů na Blízkém východě.

Podle Nováčka plán přijímání uprchlíků obsahuje 5 základních bodů. Týkají se kritérií výběru uprchlíků, jejich doprava do ČR, pomoci při integraci, finance na jejich začlenění a mediální kampaň pro veřejnost.

Vybraní uprchlíci z ciziny podstoupí bezpečnostní prověrku a hned se začnou seznamovat s češtinou a podmínkami života v ČR. Po příjezdu do Česka stráví nějaký čas v uprchlických zařízeních, během procesu vyřizování jejich azylu. Po udělení azylu se přestěhují do vybraných obcí a dospělí by měli dostat i práci.

Zdroj: TN.cz
Kristýna a Karolína Pavlátovi

UKÁZKY PRACÍ ŽÁKŮ – FOODBLOG

V rámci Crossing borders dostali žáci jako přípravu na besedu úkol zpracovat samostatný příspěvek na Foodblog SIMI. Znamenalo to oslovit některého cizince ve svém okolí a prostřednictvím vedeného rozhovoru zjistit informace o jeho životě v České republice, důvody jeho migrace k nám, zkušenosti z procesu integrace či zajímavosti o jeho zemi původu. Součástí rozhovoru bylo také od daného člověka získat recept na tradiční oblíbené jídlo ze země, ze které pochází. Níže tak přinášíme několik ukázek toho, s kým se žákům podařilo pohovořit, a jaká jídla společně uvařit.

PŘÍBĚH CARLY Z ARGENTINY A JEJÍ RECEPT NA EMPANADAS A LOS TAMALES

Carla poprvé přijela do České republiky v listopadu roku 2004. I když se Carle v Praze líbilo, rozhodla se po krátké chvíli vrátit zpět do Argentiny. V roce 2005 se rozhodla opět odjet do Prahy a začít tu pracovat. Po osmi letech si plně zvykla na zdejší prostředí a společnost. Díky svému kamarádovi se v roce 2012 dozvěděla o GEVU a později zde začala učit.

Jak dlouho žijete v ČR a proč právě ČR?

Žiji v Praze od roku 2005. Ten rok jsem cestovala po celé Evropě, právě zde v ČR jsem poznala skupinu zajímavých lidí a začala pracovat v jedné umělecké galerii. České prostředí se mi hned od začátku líbilo, bylo blízké mé kultuře, ale zároveň tu bylo mnoho věcí, které byly odlišné a pro mě „exotické“. Kromě toho jsem chtěla vyzkoušet na nějaký čas bydlet mimo Argentinu. V Česku jsem se zabydlela rychle, bydlení jsem našla snadno, začala jsem studovat češtinu a všechno se mi tak líbilo, že od té doby jsem zde zůstala. Pouze v roce 2012 jsem žila a studovala ve Francii.

Jaký je rozdíl mezi životem v Argentině a životem v Česku?

Tady je všechno více uspořádané, strukturované a organizované, vše funguje lépe. Lidé jsou klidnější a méně konfliktní. To jim dovoluje pracovat efektivněji a být produktivní a snadno vidět výsledky. Vše zde trvá méně času.

Lidé jsou zde individualisté, jsou méně emocionální a více se drží při zemi. Méně sdílí, co cítí, a jsou realisté. Jsou méně vášniví a emotivní (a to může být negativní či pozitivní, podle toho, jak to kdo vidí). Líbí se mi, že si vážíte pravidel a zákonů. Vše má svůj řád.

Jací jsou Češi a co je podle vás pro ně typické?

Na první pohled jsou chladní a odměření, ale když se s někým více sblíží, jsou velmi přátelští, štedří a zábavní. U Čechů je potřeba si nejdříve vybudovat důvěru. Přijde mi také, že tu lidé pijí více v partách (například pijí mnoho piva, kdykoliv a kdekoliv). Jsou sportovněji založení, na druhou stranu méně chodí do přírody. Také se mi na Čechích líbí jejich zvědavost. Když něco neví, tak se kvůli tomu cítí hloupě. Jdou a informaci si najdou.

Co vám v Čechách chybí?

Moje rodina a kamarádi. Ale zároveň i slunce, 9 měsíců teplého počasí v roce a zprávy, co se děje v Buenos Aires. Scházejí mi spontánní rozhovory s neznámými lidmi v obchodech, na ulicích, atd. V mé zemi je to běžné.

Co tu máte nejraději? (Nějaké místo, jídlo, pití,...)

Praha je skvělá, je to město mnoha možností a přístupné každému. Je tu spousta věcí, míst a různorodých lidí, kteří neztrácejí svou kulturní identitu.

Líbí se mi, že tu je mnoho filmových festivalů, festivalů o literatuře, umění,...., vinotéky s příjemnou atmosférou a restaurace s jídlem z celé Evropy, Latinské Ameriky a Asijské kuchyně. Velmi se mi líbí parky jako Letná a Stromovka, kina Bio Oko, Světozor, Lucerna a divadla La Fabrika a Alfred ve dvoře.

Česká kuchyně mi moc chutná, ale je těžká a je v ní mnoho masa, mouky a brambor, tak ji raději jím jen při speciálních příležitostech.

EMPANADAS

Recept je pro 6-12 porcí
Ingredience:

Těsto:

- Hladká mouka – 350g
- Vychlazené máslo – 175g
- Sůl – 1 lžička
- Vejce – 1 kus
- Bílý vinný ocet – 3 lžičky
- Mouka na pomoučení

Náplň:

- Olivový olej – 2 lžice
- kuřecí stehenní řízký – 350g
- cibule – 2 ks
- česnek – 3 stroužky
- chilli vločky – 1 lžička
- mletý římský kmín – 1 lžička
- mletý fenykl – 1 lžička
- mletá uzená paprika – 3 lžičky
- scezené kapary ve slaném nálevu – 3 lžičky

- rajčatová pasta (koncentrované pyré) – 1 lžíce
- rozinky – 1 a 1/2 lžíce
- sůl a čerstvě namletý pepř

Postup:

1. Na náplň rozehejte na středním stupni velkou pánev s polovinou oleje. Kuřecí stehna okořeňte a vcelku osmažte z obou stran dozlatova. Vyjměte a papírovou utěrkou osušte přebytečný olej. Nechte je mírně zchladnout a nakrájejte na 2 cm kousky.
2. Cibuli a česnek nakrájejte nadrobno. Do prázdné pánve vlijte zbylý olej a na středním stupni opečte cibuli a česnek doměkka. Přidejte koření, kapary, rajčatovou pastu, rozinky, kuřecí kousky a 2 lžíce vody. Osolte, opepřete, promíchejte a 5 minut povařte. Nechte zchladnout – směs rozložte na plech.
3. Mezitím připravte těsto. Mouku prosejte do mísy, osolte, rozkrájejte do ní studené máslo a promněte prsty, jakobyste dělali drobenku. Práci vám usnadní mixér nebo kuchyňský robot. Zapracujte lehce prošlehané vejce a ocet. Hladké tužší těsto vytvarujte do koule, zabalte do potravinářské fólie a uložte na 30 minut do lednice.
4. Těsto rozválejte na lehce pomoučené pracovní ploše na plát silný zhruba 4 mm. Vykrojte 12 koleček o průměru 10 cm, vyskládejte je na dva plechy vyložené pečicím papírem a uložte je na 30 minut do lednice.
5. Troubu předehřejte na 180 °C a vložte do ní volný plech, pokud máte. Na polovinu každého kolečka dejte náplň, přeložte přes ni prázdnou část těsta, stiskněte okraje důkladně k sobě a položte na pečicí papír. Se všemi empanadami ho opatrně přesuňte na předehřátý plech a pečte 20–25 minut dozlatova. Pokud volný plech nemáte, skládejte empanady na plech již vyložený papírem z lednice. Podávejte teplé se zeleninovým salátem nebo jogurtovým či rajčatovým dipem.

LOS TAMALES

Ingredience:

- Sušené kukuřičné listy
- 200 g vepřového masa (kýta nebo kotlet)
- 200 g kuřecí prsa nebo stehenní kuřecí řízků
- 1 velká mrkev
- 2 ks jarní cibulka
- plechovka nakládaných drcených rajčat
- 1 červená paprika
- 1 syrová oloupaná brambora
- 100 g hrášku
- 3 ks bobkového listu
- Oregano
- sůl a pepř
- 500 g hrubé mouky

Postup:

Vepřové a kuřecí maso se naloží do rozdrcené jarní cibulky a papriky. Kukuřičné listy namočíme a nalijeme na ně hustší těstíčko, které uděláme z vody a hrubé mouky. Na to naklademe maso, plátky brambor a směs (mrkev, hrášek, rajčata, červená paprika, sůl, oregano), kterou předem orestujeme na oleji. Listy zabalíme a pevně zavážeme, aby se do balíčku nedostala voda. Vložíme do vařící vody a asi hodinu vaříme. Vhodnou přílohou je rýže.

PŘÍBĚH HALINY Z UKRAJINY A JEJÍ RECEPT NA TRADIČNÍ VARENIKY

Halina je nesmírně inspirativní člověk. Na Ukrajině vystudovala univerzitu a pracovala v televizi. Vychovala sama syna a momentálně je pyšnou babičkou. Zná ji deset let a většinu jejího příběhu jsem zjistila až teď. Vždycky vyprávěla jenom o rodičích, synovi a tom, jak je spokojená. V Čechách uklízí, hlídá děti a říká, že je nejšťastnější. Cestuje po Evropě, podporuje vnuka ve hře na kytaru a vůbec nikdy si na nic nestěžuje. No, a jednoduše jí máme všichni rádi.

Z jakého důvodu jste se rozhodla emigrovat z Ukrajiny?

Víš, Ukrajina je hrozně zajímavá země a hrozně zajímavý stát, ale samostatný stát je to hrozně mladý, teprve od roku 1991, a všechny úřady, byrokracie a snahy o demokracii jsou na začátku. Navíc je tam těžké mít práci, ve větších městech je docela dobrý pracovní trh, ale v menších městech je to hodně těžké. A platy jsou hrozně nízké, já nemám manžela, mám syna a bylo hodně těžké to sama zvládnout. A tak jsem se jednoho dne rozhodla, že musím změnit svůj život. Já mám vysokou školu, měla jsem hrozně dobrou práci, ale plat, který jsem měla, vystačil tak tak na nutné věci a nezbylo nám vůbec nic navíc, nemohli jsme ani opravit byt, natož třeba cestovat. Navíc syn studoval na univerzitě, takže to bylo taky hodně těžké. Takže jsem se rozhodla, že změním svůj život, protože takhle dál už nemůžu. Nevěděla jsem, jestli bude hůř nebo líp, ale věděla jsem, že bude jinak.

Proč jste zvolila Českou republiku jako cílovou destinaci?

Hodně lidí z Ukrajiny jezdilo do Itálie, ale ti jeli nelegálně. Obvykle měli vízum třeba na týden a prostě tam zůstali. To jsem já ale nechtěla. No a Česká republika nabízela pracovní vízum na rok, a tak jsem se rozhodla odjet sem. Taky je Praha velké město a je tu dostatek práce, já bych tady našla i jinou práci, ale nechci. Už jsem v takovém věku, že chci být svobodná, nechci pracovat v žádné firmě, tak pracuji tak, jak si to zařídím, mám čas pro sebe a můžu cestovat. Taky mám dobrý pocit, že jsem žádné Češce nevzala práci.

Vím, že hodně cestujete, bylo to tak i někdy předtím?

Ne. Neměli jsme bohužel z čeho, když syn začal pracovat, bylo to lepší, ale pořád to na cestování nebylo. Takže teď bydlím v Praze, pracuju a cestuju. No a mám se dobře. Už to je 11 let.

Jaký byl začátek v Praze?

Těžký. Kdybych měla nějaké peníze, mohla bych se třeba prvního půl roku učit jazyk, jenže člověk musí toho půl roku někde bydlet, něco jíst a tak, no ale na to jsem neměla. Když jsem přijela do Prahy, měla jsem 200 dolarů, takže to nebyla úplně legrace, ale zvládla jsem to.

Je něco, co Vás překvapilo nebo v čem se Češi liší od lidí na Ukrajině?

Vy Češi jste hrozně klidní lidé, tady vůbec nejde vidět násilí. Třeba v Rusku jsou všichni hrozně agresivní, na Ukrajině je to lepší, ale tady je to ještě lepší. Ale celkově jsme si všichni podobní. V Čechách se mi líbí, že pracujete, ale i odpočíváte, to je hrozně důležité střídat.

Proč jste si vybrala, že budete vařit vareniky?

Vareniky se vaří na Ukrajině, v Bělorusku i v Rusku. V Bělorusku jedí hrozně moc brambor na všechny možné způsoby, ale nevím z jakého důvodu vareniky s bramborami nedělají. Ty se dělají jenom na Ukrajině. No a taky...u nás chlapi strašně jedí, všichni mají břicha a potřebují hodně jídla. Vždyť to znáš. A Vareniky jsou jednoduché, syté a je jich hodně.

UKRAJINSKÉ VARENIKY

Na asi 100 kousků, jedna porce je sedm až jedenáct kousků podle strávnicka.

Ingredience:

Těsto:

- ½ hrnku polohrubé mouky
- 1 lžička másla
- 2 vejce
- 2 hrnky hladké mouky + alespoň 2 další na podsypávání
- Sůl

Náplň:

- 1 hrnek sušených hub
- 1 větší šalotka
- 1,5 – 2kg brambor
- máslo
- pečená cibulka k podávání

Postup:

1. Houbovou směs si připravíme předem. Houby zalijeme horkou vodou a necháme namáčet alespoň 20 minut. Šalotku nakrájíme nadrobno a opečeme na troše másla. Přidáme houby a vaříme 15–20 minut, aby změkly. Necháme vychladnout a nakrájíme nadrobno.
2. Do mísy nasypeme polohrubou mouku, přidáme lžičku másla a špetku soli. Vše zalijeme dvěma hrnkami vroucí vody a mícháme dohladka, v těstě mohou být malé hrudky, ale nemělo by jich být moc. Necháme vychladnout.

3. Mezitím si připravíme náplň. Brambory oloupeme a uvaříme doměkka, přidáme trochu másla a rozmixujeme. Do brambor přimícháme uvažené houby na cibulce.
4. Do vychladlého základu na těsto vyklepneme dvě vejce a zamícháme. Za stálého míchání postupně přidáme dva hrnky hladké mouky, těsto vyndáme z mísy, a rukama vypracujeme hladké těsto.
5. Z těsta vyválíme placku tlustou asi 1–2 mm, pořád musíme dávat pozor, aby bylo těsto pomoučněné z obou stran a nelepilo se. Z placky vykrájíme kolečka o průměru asi 7cm, doprostřed dáme asi půl lžičky náplně a zalepíme.
6. Ve velkém hrnci přivedeme vodu k varu a osolíme. Vhodíme vareniky a lehce zamícháme, aby se nepřilepily ke dnu. Vaříme, dokud nevyplavou na hladinu a poté ještě další tři minuty.
7. Nakonec si připravíme pečenou cibulku k podávání. Cibuli nakrájíme a na másle opékáme dozlatova asi 5–10 minut.
8. Vareniky servírujeme opatrně, aby se nám nerozpadly, ozdobíme cibulkou a můžeme podávat.

TIP: Náplň jde snadno obměnit tak, že část vareniků naplníme pouze bramborami, část směsí a část jenom houbami.

Vareniků vařte vždy jen tolik, kolik sníte, zbytek syrových rozložte na pečící papír a zamrazte. Vydrží dlouho, a když vás chytí hlad, stačí je hodit do vroucí vody.

PŘÍBĚH KONSTANTINA A JEHO RECEPT NA DOLMADES

Konstantinos je původem z Řecka a do Československa šel za studiem. V Česku žije už více než dvě desetiletí a jediné, po čem se mu vážně stýská, je řecká kuchyně a jeho rodina.

Jak jste se dostal do České republiky?

Jako studenta mě v roce 1982 do tehdejšího Československa vyslala řecká vláda. Šlo o stipendium, nejprve jsem se rok učil češtinu v Zahrádkách u České lípy a potom jsem vystudoval Fakultu žurnalistiky Univerzity Karlovy.

Jaká je Vaše profese?

Jsem novinář a několik let po návratu do Řecka jsem také byl v řeckých médiích zaměstnaný. Pak jsem se společně s rodinou vrátil do České republiky a více než dvacet let pracoval na velvyslanectví Řecka v Praze. V současnosti vedu na Filosofické fakultě UK obor novořecká filologie a pracuji také jako mediální konzultant pro hořovickou a berounskou nemocnici, kterou vlastní řecký majitel.

Co je zde lepší než v Řecku a naopak, kde vidíte nedostatky?

V České republice je fungující ekonomika, což se o současném Řecku bohužel moc říci nedá. Řecká krize ale není důsledkem špatné pracovní morálky Řeků, jak se někdy zkratkovitě uvádí. Její podstata je mnohem hlubší a kdo se s ní chce seznámit podrobněji, může si přečíst knížku Řecká tragédie, kterou jsem napsal společně s ekonomkou Ilonou Švihlíkovou. A kde vidím nedostatky? V jídle! Po řeckém jídle se mi stýská stále.

Jak často jezdíte domů?

Většinou několikrát ročně a zpravidla jde o cesty služební nebo soukromé. Pocházím ze severu Řecka, kde žijí moji příbuzní, kteří se starají o moji maminku. Pokud tedy mohu, jezdím za ní. Služební cesty mě nejčastěji zavedou do Atén a Soluně. Vloni jsem byl ale třeba také na univerzitě v Janině.

Dodržujete i nějaké české svátky/zvyklosti?

Ano, moje manželka i děti jsou Češi, takže dodržujeme české svátky. A já už jsem vlastně přes rok také Čech. Po mnohaletém úsilí získat české občanství se mi to totiž vloni opravdu podařilo.

Je v ČR hodně Řeků?

Řecká diaspora je obrovská. Ve světě žije několik milionů Řeků, u nás byla největší po druhé světové válce, kdy jich především na severní Moravě žilo kolem 40 tisíc. Později se jich hodně vrátilo zpátky do své původní vlasti, takže dnes už jich žije v České republice jenom několik tisíc. Ale vzhledem ke špatné ekonomické situaci ve vlasti jich sem našlo cestu dalších několik set. Zhruba tisícovka Řeků například pracuje jako IT specialisté v Brně.

DOLMADES

Na začátek upozorním na to, že je toto jídlo vhodné i pro vegany. Jsou to vinné listy, ve kterých je zabalená rýže a celé to je zalité olivovým olejem. Ideální jako předkrm.

Bezmasá varianta:

Ingredience:

- cibule 2–3 kusy
- rýže 250 g
- olej 300 g
- zelená petrželka 1/2 šálku
- nasekaný kopr 2 lžice
- trochu sušené máty
- citróny 2 kusy
- sůl
- pepř
- Oregáno
- asi 500 g mladých vinných listů

Postup:

1. Listy zbavíme stopek, opereme a necháme spařit tak, že 2–3 krát necháme přejít var, až jsou vláčné. Opatrně je vyjmeme a naklademe na sebe na prkénko.
2. Nadrobno nakrájenou cibuli promneme ve vodě, okapeme a osmahneme na oleji. Přidáme k ní dobře opláchnutou rýži. Podlijeme 2 sklenkami vody a přidáme zeleň petrželku, kopr, mátu, pepř a sůl.

3. Když se voda vsákne, je směs hotová a přikročíme k plnění listů. Položíme si list na dlaň tak, aby lesklá strana zůstala na povrchu, stopkou k sobě. Lžičku náplně položíme do středu a přehneme všechny okraje listu a nakonec celý list s náplní smotáme do pevné ruličky. Stočíme ke středu listu a pak přehneme ruličku s obou stran dovnitř a smotáme zbytek.
4. Dno hrnce jsme vyložili zbylými listy. Tyto úhledné smotky klademe stočeným okrajem dolů kolem dokola hrnce. Zalijeme trochou oleje a vodou tak, aby vše bylo ponořené.
5. Přidáme šťávu z jednoho citrónu a sůl a zatížíme mělkým obráceným talířem. Uvedeme do varu a necháme bublat tak dlouhou, až se voda odpaří a zbude jen hustá šťáva.

Varianta s masem:

Ingredience:

- 450g mletého hovězího nebo krůtího masa
- 400g vinných listů
- 1 hrnek rýže
- 1 hrnek čerstvých bylinek (petržel, koriandr, bazalka, estragon, máta, rozmarýn)
- 1 velká cibule
- 2 stroužky česneku
- 1/3 hrnku citrónové šťávy nebo octa
- 2 polévkové lžice cukru
- 1 polévková lžice kurkumy
- sůl a pepř
- olej na smažení

Postup:

1. Rýži dobře propláchneme studenou vodou (dokud nebude čirá) a uvaříme ji v osolené vodě (2 polévkové lžice soli a 6 hrnků vody) do poloměkka. Slijeme přebytečnou vodu.
2. Najemno nasekanou cibulku a česnek osmahneme na oleji. Jakmile směs zezlátne, přidáme osolené a opepřené mleté maso a okořeníme kurkumou. Směs za stálého míchání asi 5 minut smažíme (můžeme ji také podlít vodou a nechat asi 15 min podusit). Jakmile je maso uvařené, směs okořeníme čerstvými bylinkami a promícháme s uvařenou rýží. Dosolíme dle chuti. Celou směs vložíme do velké mísy, přidáme cukr a ocet a dobře promícháme.
3. Vinný list si položíme stopkou k sobě. Nabereme čajovou lžičkou náplň a vložíme ji do středu listu. Postupně přehneme všechny okraje listu a nakonec celý list s náplní smotáme do pevné ruličky. Takto zabalené listy pokládáme do hrnce.
4. Rozmícháme citronovou šťávu nebo ocet s cukrem tak, aby vznikl sladkokyselý nálev, ke kterému přimícháme hrnek vody. Připraveným nálevem polijeme závitky a zatížíme je v hrnci talířem tak, aby se listy při vaření nerozbalily. Hrncem přivřeme poklicí a dusíme asi 30–40 min na mírném plameni.

Pro ukázkou, jak směs do vinných listů zabalit se můžete podívat na video:

<https://www.youtube.com/watch?v=awvK9BR9LGw>

PŘÍBĚH WILLIAMA A JEHO RECEPT NA TRADIČNÍ ANGLICKÉ FISH AND CHIPS

Jak dlouho žijete v České republice a proč jste se přestěhoval? Co Vás přimělo si vybrat právě ČR?

V České republice žiji něco přes tři roky. Když jsem žil v Anglii, pracoval jsem jako učitel literatury, ale pak jsem onemocněl a v Anglii je celkem drahé zdravotnictví. Také si tam nedokázali úplně poradit s mou nemocí. Skončil jsem v práci a začal dostávat invalidní důchod. Moje nemoc se hodně horšila. Přítel z České republiky mi doporučil doktora v Praze. Začal jsem se léčit a moc se mi tu líbilo. Spojení Londýn-Praha není dnes vůbec drahé, víte? Je tu mnohem víc bezpečno než v jiných zemích. Také levněji. Rozhodl jsem se tedy zůstat.

Jak jste se začlenil do české společnosti? Jsou lidé v Česku a v Anglii rozdílní?

Chtěl bych se někdy cítit jako Čech. Neumím česky a v mých letech bych se to už asi stejně nenaučil. Nejhorší je ta výslovnost, víte? Vážně se mi líbí vaše kultura a knížky. Čtu jich hodně, ale v angličtině. Líbí se mi třeba, když Češi slaví nějaký svátek, událost nebo sportovní utkání v hokeji či ve fotbale. Pak dokážu cítit to spojení, to české spojení, ale nejsem toho součástí, jenom se dívám. Pak bych se chtěl stát Čechem, ale nezvládl bych to. Občas se mi stýská po Anglii, ale nevrátil bych se. Stýkám se zde většinou s Angličany. Také oni mi pomohli zařídit si určité věci, vysvětlili mi, jak to tu chodí. Můj život tady je jednoduchý. Jsem v důchodu. Všichni mi vždycky pomáhají, ale myslím si, že je to proto, že si myslí, že jsem cizinec, ne že tu žiji. Jenom na úřadech byli nepřijemní, když jsem se stěhoval, neuměli totiž anglicky.

FISH AND CHIPS

Recept pro 4 porce

Ingredience:

Těstíčko

- 200 g mouky
- 1 lžice cukru
- 4 lžice piva
- 1/4 lžičky soli
- 2 žloutky
- 6 lžic mléka
- 6 lžic vody
- 2 bílky

Hranolky:

- 1 kg brambor
- olej na smažení

Ryba:

- 1kg čerstvého filé z bílé mořské ryby bez kostí, nakrájené na porce
- Worcestershire omáčka

- citronová šťáva
- pikantní hořčice
- mouka

Postup:

Těstíčko:

Do 200 g mouky přimícháme jednu lžici cukru a přilejeme přibližně čtyři lžice piva. Osolíme a přidáme dva žloutky. Mícháme a postupně přiléváme mléko smíchané s vodou. Vzniklé těsto necháme přibližně půl hodiny odstát. Našleháme bílky a lehce zamícháme do těstíčka.

Hranolky:

Pro přípravu hranolek nakrájíme brambory na dvou centimetrové hranoly a smažením na oleji na 180°. Poté vyjmeme, osušíme na papírovém ubrousku a posolíme.

Ryba:

Rybu (filé z bílé mořské ryby) osolíme, pokapeme citronovou šťávou a obalíme nejprve v mouce a poté v připraveném těstíčku. Osmažíme a servírujeme s Worcestersovou omáčkou a pivem (London Pride).

AKTIVITY PRO ŽÁKY A STUDENTY

Chcete si sami vyzkoušet některé aktivity, do kterých se žáci v rámci besed zapojili? Níže vám přinášíme tipy na některé z nich.

HRA KUFR

Potřebujete:

- papír
- tužku
- alespoň 25 min. času

Jak na to:

Představte si, že musíte narychlo opustit svůj domov. Na papír nakreslete obrys prázdného kufru a do něj zkuste nakreslit nebo napsat seznam 10 věcí, které byste si s sebou vzali, kdybyste museli ze svého domova neplánovaně utéci. Přemýšlet můžete i s kamarádem/spolužákem a dohodnout se, které z věcí na seznamu jsou pro cestu do neznáma opravdu důležité.

Co se naučíme?

Cílem hry je si uvědomit, že lidé na světě neopouštějí své domovy, jen protože chtějí cestovat nebo jet někam na prázdniny. Zamyslete se také nad tím, jaké věci jsou pro vás opravdu důležité.

HRA MIGRACE V OBRAZECH

Potřebujete:

- fotky, na kterých jsou vyobrazeni různí migranti
- tužku a papír
- alespoň 15 minut času.

Jak na to:

Se spolužáky utvořte skupiny po 4 členech. Rozdělte si do každé skupiny po jedné fotografii. Pokuste se uhádnout, kdo na fotografii je. Ve skupině se společně bavte o tom, odkud postava z fotografie pochází, kam míří a proč. Vaše domněnky napište na papír. Poté si navzájem mezi skupinami předejte postřehy, na které jste ve skupinách přišli.

Pokuste se zařadit příběhy z fotek mezi dobrovolnou migraci a nedobrovolnou migraci. Řešení naleznete pod obrázky.

Dobrovolná migrace: za prací, školou, lepším životem, lepším podnebím, za rodinou.
Nucená migrace: přírodní katastrofy, hladomor, politická situace, náboženské důvody, etnické důvody, ozbrojené konflikty aj.

Co se naučím?

Cílem hry je uvědomit si rozdíly mezi jednotlivými druhy migrace a získat přehled o základním rozdělení migrace na dobrovolnou a nucenou.

ŘEŠENÍ:
Obrázek č. 1: Zubní lékař Edson Makumbirofa vybudoval ve Velkém Beranově uhlavý zubní ordinaci.
Obrázek č. 2: Češi židovského vyznání, kteří emigrovali do USA před 2. světovou válkou.
Obrázek č. 3: Češi emigrující z ČSSR v roce 1968.
Obrázek č. 4: Zahraníční studenti na přednášce na České zemědělské univerzitě.
Dobrovolná migrace: obrázek č. 1 a obrázek č. 4.
Nedobrovolná migrace: obrázek č. 2 a obrázek č. 3.

KVÍZ MIGRACE

1. Kolik žije v České republice cizinců (k 31. 12. 2017)?

- a) 1 200 000 b) 526 811 c) 98 000

2. Kdo je to uprchlík?

- a) Člověk, který uprchl v den svatby před manželstvím.
b) Člověk, který je nelegálně na území určitého státu a hrozí mu vyhoštění.
c) Člověk, který utíká ze své země, protože má strach z pronásledování nebo se jiným způsobem cítí ohrožen na životě.

3. Kolik lidí migrovalo v roce 2016 ve světě kvůli válkám, pronásledování a dalším zdraví či život ohrožujícím důvodům?

- a) 22 milionů b) 43 milionů c) 65 milionů

4. Kolik lidí požádalo v ČR o mezinárodní ochranu v roce 2017?

- a) 1 450 b) 5 034 c) 10 268

5. Kolik žadatelů o mezinárodní ochranu u nás v roce 2017 získalo azyl?

- a) 2019 b) 219 c) 29

6. Ze kterých zemí se do ČR přestěhovalo nejvíce cizinců během posledních 20 let?

- a) Ukrajina, Vietnam, Slovensko
b) Irák, Sýrie, Somálsko
c) Ukrajina, Afgánistán, Rusko

Řešení kvízu: 1 b), 2 c), 3 c), 4 a), 5 c), 6 a).

PŘÍSPĚVEK NA FOODBLOG

Připravte příspěvek s migrantem ze svého okolí na SIMI Foodblog. Příspěvek se skládá z příběhu migranta a receptu.

Potřebujete:

- 2 hodiny času • prostor a materiály k uvaření jídla • fotoaparát

Jak na to?

Oslovte ve svém okolí cizince a sepište s ním jeho příběh – jak přišel do ČR a proč, jaké jsou jeho zkušenosti ze života zde, co prožívá v procesu integrace, příp. zajímavosti o jeho zemi původu. K příběhu s cizincem sepište také recept na tradiční jídlo ze země, odkud pochází. Můžete společně s ním zkusit jídlo také uvařit a vyfotografovat. Celý příspěvek pak zašlete ke zveřejnění na email simi.foodblog@gmail.com

Co se naučím?

Cílem aktivity je přímá zkušenost s migrantem, poznání jeho osobních důvodů k migraci a seznámení se s jeho procesem integrace. Příprava příspěvku tak slouží k poznávání nových kultur a prohlubuje toleranci k cizím národům.

HRA STEREOTYPY

Obvykle je naše domněnka o lidech ovlivněna naší zkušeností s podobnými jedinci a my vyvozujeme závěry na základě svých očekávání. Předsudky často sdílí široký okruh lidí, proto je vnímáme jako pravdivé. Jejich zobecňování vede k vytváření stereotypů vztahujících se na jiné skupiny. **Vyzkoušejte si, zda i vy jste předpojatí vůči jiným, a „škatulkujte“ na základě toho, jak druzí vypadají.**

Potřebujete:

- video **Avoid Stereotypes while communicating** (1:50) – online na: <https://www.youtube.com/watch?v=XUO59Emi3eo>.
- 15 minut času

Jak na to?

Pustěte si krátkou video ukázkou **Avoid Stereotypes while communicating**. Společně se spolužáky se pobavte o vašich pocitech z videa a společně se pokuste zodpovědět otázky:

- Co je hlavním poselstvím videa?
- Jak byste se v dané situaci cítili?
- Už se vám někdy stalo něco podobného?
- Jak se toho vyvarovat?

Co se naučím?

Uvědomíte si své postoje a případné předsudky, i to, jaký vliv mají na naše činy. Zamyslete se zároveň nad tím, jak k předsudkům přistupovat a jak dosáhnout změny.

HRA IDENTITA

Potřebujete:

- video ukázkou **All That We Share** (3:00) – online na: <https://www.youtube.com/watch?v=jD8tjhVO1Tc>
- tužku a papír
- 15 minut času

Jak na to?

Pustěte si krátkou video ukázkou **All That We Share**. Společně se spolužáky se pobavte o vašich pocitech z videa a pokuste se zodpovědět otázky:

- Jaké pocity u vás video vyvolalo?
- Co je zajímavé na druhém člověku?
- Všimáte si odlišností mezi vámi a jinými lidmi?
- Jak na tyto odlišnosti často reagujete?
- Co vás zajímá na člověku, kterého vidíte poprvé?

Co se naučím?

Uvědomíte si rozdílnosti i podobnosti mezi sebou a budete schopni hledat i podobnosti u cizinců. Také si uvědomíte význam „škatulkování“.

SLOVNÍČEK MIGRACE

Azyl = původně znamená útočiště, místo, kam se pronásledovaný člověk může uchýlit před pronásledovateli. Je to právní ochrana uprchlému cizinci, kterou stát uděluje tomu, kdo je prokazatelně pronásledován na území své vlastní země z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Azyl ale může být udělen například i z humanitárních důvodů a je udělován na dobu neurčitou.

Azylant = cizinec, kterému byl přiznán azyl.

Cizinec = za cizince je považována každá fyzická osoba, která nemá české státní občanství.

Diskriminace = rozlišování lidí na základě příslušnosti k nějaké obecné skupině bez ohledu na schopnosti konkrétního jedince. Toto rozlišování má za následek, že se k jednomu člověku chováme ve stejné situaci hůře než k jinému, a to pouze proto, že daný člověk je příslušníkem nějaké skupiny (je určité rasy, věku, pohlaví, náboženství) nebo má nějakou vlastnost (či je nemocen, chudý apod.). Diskriminace může být i pozitivní: pak jsou příslušníci určité skupiny oproti ostatním zvýhodňováni.

Doplňková ochrana = nižší, časově omezená forma mezinárodní ochrany, udělená žadateli o mezinárodní ochranu (azyl). Je udělena cizinci, který nespĺňuje kritéria pro udělení azylu, ale existují důvodné obavy, že by mu v případě návratu hrozilo nebezpečí ve domovské zemi. Doplnková ochrana je udělována na dobu určitou, zpravidla dvou let. Při jejím prodloužení se ověřuje, zda důvody ochrany trvají. Pokud ne, dotýčný o ochranu přijde.

Ekonomický migrant = osoba, která dobrovolně, bez život ohrožujících příčin, odchází do jiného státu v očekávání zlepšení své životní úrovně, ekonomické situace či vzdělání. Na rozdíl od uprchlíků tyto osoby svou domovskou zemi neopouští proto, že mají oprávněný strach z pronásledování z důvodů např. rasových, náboženských, národnostních, nebo proto, že prchají před tamním válečným konfliktem, přírodní katastrofou apod. Slovní spojení „**ekonomický uprchlík**“ je tedy oxymóronem, což v podstatě znamená, že nedává smysl (viz odkaz Uprchlík).

Hate speech = nenávistný projev ve fyzickém, ale i virtuálním prostoru, který útočí na osobu nebo skupinu osob na základě pohlaví, etnického původu, náboženství, rasy, zdravotního stavu nebo sexuální orientace.

Integrace = proces, který umožňuje cizincům postupně se začlenit do společnosti. Na rozdíl od **asimilace**, znamená začlenění jednotlivce nebo skupiny do většinové společnosti **bez ztráty vlastní identity**. Je to proces oboustranný, náročný jak na ty, kteří se integrovat hodlají, tak na ty, mezi něž se chtějí integrovat. Od imigranta vyžaduje tento přístup ochotu přizpůsobit se základním pravidlům hostitelské společnosti, od této společnosti pak zase ochotu ponechat dostatek prostoru pro projevy „menšinové“ kultury. Cílem integrace je tak oboustranně přínosné nekonfliktní soužití cizinců a majoritní

společnosti. Integrace předpokládá, že se imigrant dokáže v nové společnosti vyznat, do určité míry se jí přizpůsobit, ale zároveň si zachová tolik ze své kultury a identity, aby se cítil dobře. Podmínkou úspěšné integrace určité skupiny je tedy to, že většinová společnost do určité míry odlišnost integrujícího akceptuje a vytvoří pro jeho integraci vhodné podmínky.

Islám/islamista/islámský extremismus = zatímco islám je druhým nejrozšířenějším náboženstvím na zemi a ti, kdo jej vyznávají, jsou nazýváni muslimové, **islamismus** je snaha převést islámskou víru v politickou ideologii. Ne každý muslim je zároveň islamistou. **Islámský extremismus** je pak nejkonzervativnější formou islamismu, který často užívá násilných prostředků k dosažení svých politických a náboženských cílů. Opět, ne každý islamista je zároveň islámským extremistou.

Mezinárodní ochrana = zastřešující pojem pro azyl nebo doplňkovou ochranu.

Migrace = přesun jednotlivců či skupin osob v prostoru. Přesun v rámci jednoho státu je vnitrostátní migrace. Pokud občan opouští svůj domovský stát, jedná se o emigraci. Pokud osoby přicházejí do jiné země, kde chtějí zůstat, jedná se o imigraci.

Migrant = je každá osoba bez ohledu na státní příslušnost, která opustí obvyklou zemi svého pobytu (zpravidla tu, kde se narodil) na dobu delší než jeden rok.

Multikulturalismus = myšlenkový směr, který zastává stanovisko, že v jednom demokratickém státě mohou společně žít nejen jednotlivci, ale i skupiny s různou kulturou. Zdůrazňuje prospěšnost této kulturní rozmanitosti pro společnost i stát.

„Nelegální uprchlík“ = neexistuje! V souvislosti s uprchlickou krizí vyvolanou syrským konfliktem se objevil pojem „nelegální uprchlík“, který je ovšem chybný.

„Nelegální migrant“ = osoba bez dokladů; neoprávněně přicházející nebo pobývajcí na území jiného státu. Migrant přichází do cílové země buďto bez platných dokladů a povolení, nebo mu jejich platnost vypršela během pobytu a on přesto setrval. Tito lidé často opouštějí zemi svého původu ze stejných důvodů jako uprchlíci, ale také z ekonomických, klimatických a jiných příčin. Může se jednat i o osoby, které mohou splňovat kritéria pro udělení mezinárodní ochrany, ale z nějakého důvodu nepodaly žádost o udělení mezinárodní ochrany či jejich žádost byla zamítnuta. Vzhledem k tomu, že člověk sám o sobě nikdy nemůže být nelegální a nelegální je pouze aktivita, kterou vykonává (přechod hranice, pobyt, vykonávání ekonomické činnosti apod.) je správným termínem neregulérní migrant (**či cizinec bez oprávnění k pobytu**).

Osoba s doplňkovou ochranou = cizinec, kterému byla přiznána doplňková ochrana. (zejména oběť válečného konfliktu).

Předsudky = zakořeněné, ale nespolehlivě zdůvodněné (či zcela neověřené) názory a postoje, většinou negativního rázu. Předsudky bývají namířeny nejčastěji proti určité skupině jako celku, anebo proti jedinci, protože je příslušníkem této skupiny.

Rasismus = názor, který tvrdí, že rasa určuje schopnosti člověka a že někteří lidé jsou

nadřazení a jiní méněcenní, protože přísluší k určité rase. Rasisté definují rasu jako skupinu lidí stejného původu a rozlišují různé rasy podle fyzického charakteru, jako je barva kůže nebo kvalita vlasů. Jako rasismus se také označují různé druhy negativního, agresivního či ponižujícího chování k odlišným osobám, k příslušníkům „jiné rasy“.

Schengenský prostor = Schengenská smlouva byla podepsána v roce 1985. Jejím výsledkem je tzv. schengenský prostor, kde na společných státních hranicích nejsou kontroly a hranice je tak možné překračovat kdykoli a na jakémkoli místě. (Ministerstvo zahraničních věcí ČR).

Tolerance = (z latinského slovesa tolerare, snášet, strpět) neboli snášenlivost znamená ochotu, schopnost nebo možnost člověka nebo společnosti žít vedle lidí s jinými názory, postoji a přesvědčeními nebo přijímat či snášet něco samo o sobě spíše nežádoucího nebo nepříjemného.

Uprchlík = osoba, která se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i proto, že zastává určité politické názory. Kvůli obavám se do své vlasti nemůže, nebo nechce vrátit. Uprchlíkem se člověk stává v důsledku výše uvedených okolností a vztahuje se na něj tzv. princip non

-refoulement neboli zákaz vyhoštění či navrácení. To znamená, že „žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice zemí, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení“.

Xenofobie = projev chování, který spočívá v nedůvěře, strachu, odporu a nepřátelství ke všemu cizímu. Vede často k vytváření předsudků. Ty si jedinec osvojuje vlivem prostředí, či je přejímá od vnější autority. Člověk tedy může mít strach z cizinců, přistěhovalců nebo příslušníků jiné rasy či kultury, aniž by se někdy s někým takovým setkal. Tento strach pak obecněji pramení z nedostatku objektivních informací a z generalizovaných zpráv o všem, co je cizí a co nás zdánlivě ohrožuje.

Žadatel o mezinárodní ochranu = cizinec, který v ČR podal žádost o mezinárodní ochranu na základě zákona o azylu. Žadatelem je po dobu, než bude rozhodnuto o tom, zda mu bude udělen azyl nebo doplňková ochrana, nebo bude jeho žádost zamítnuta.

Ročenka vznikla v rámci projektu Crossing borders,
který je spolufinancován Evropskou unií z Evropských
strukturálních a investičních fondů, v rámci
Operačního programu Praha – pól růstu ČR.

www.migrace.com

SDRUŽENÍ ASSOCIATION
PRO INTEGRACI FOR INTEGRATION
A MIGRACI AND MIGRATION